ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 17ης Σεπτεμβρίου 2003 *

Στην υπόθεση Τ-137/01,

Stadtsportverband Neuss eV, με έδρα το Neuss (Γερμανία), εκπροσωπούμενο από τους H. G. Hüsch και S. Schenelle, δικηγόρους,

προσφεύγον,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον J. Sack, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής, της 9ης Απριλίου 2001, σχετικά με τη μερική επιστροφή επιδοτήσεως που χορηγήθηκε στο προσφεύγον στο πλαίσιο του προγράμματος Eurathlon,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από την V. Tiili, Πρόεδρο, και τους P. Mengozzi και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Ιανουαρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Το Stadtsportverband Neuss eV (στο εξής: προσφεύγον) είναι σωματείο αθλητικών συλλόγων της κοινότητας Neuss. Επιδιώκει στόχους δημοσίου συμφέροντος και έχει ως αντικείμενο την προαγωγή του αθλητισμού.

2 Με έγγραφο της 28 Φεβρουαρίου 1994 (στο εξής: αίτημα συνδρομής), το προσφεύγον ζήτησε από την Επιτροπή τη χορήγηση επιδοτήσεως για να χρηματοδοτήσει μια διεθνή αθλητική εκδήλωση (στο εξής: ISO 94). Η εν λόγω εκδήλωση έλαβε χώρα στο Neuss, από τις 11 έως τις 15 Μαΐου 1994.

3 Με απόφαση της 10ης Ιουνίου 1994, η Επιτροπή χορήγησε στο προφεύγον, στο πλαίσιο του προγράμματος Eurathlon, που εντάσσεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (χρηματοοικονομική ενίσχυση του κεφαλαίου Β3, άρθρο 3050,11), χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 20 000 ECU (στο εξής: απόφαση χορηγήσεως της συνδρομής).

4 Η απόφαση χορηγήσεως της συνδρομής ορίζει τα εξής:

«[...] Χαίρομαι που μπορώ να σας ενημερώσω ότι η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε να χορηγήσει στον οργανισμό σας συνδρομή ύψους 20 000 ECU.

Στο παρόν έγγραφο επισυνάπτεται έντυπο με τους γενικούς όρους που ο αποδέκτης συνδρομής της Κοινότητας οφείλει να τηρεί. Σας παρακαλώ να το διαβάσετε με προσοχή και να το αποστείλετε πλήρως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο [...] προκειμένου να μπορέσω να κινήσω τη διαδικασία πληρωμής. [...]».

5 Στις 28 Ιουνίου 1994, ο Franssen, τότε πρόεδρος της διοικητικής επιτροπής του προσφεύγοντος, υπέγραψε το έντυπο με τους γενικούς όρους που ο αποδέκτης συνδρομής της Κοινότητας οφείλει να τηρεί (στο εξής: δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής).

6 Το σημείο 1 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής προβλέπει ότι το προσφεύγον δεσμεύεται να «χρησιμοποιήσει τους κοινοτικούς πόρους μόνο για την πραγματοποίηση του σχεδίου που περιγράφεται στο αίτημα της 28ης Φεβρουαρίου 1994».

7 Κατά το σημείο 2, πέμπτη περίπτωση, της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, όπως τροποποιήθηκε από τον ίδιο, «η συνδρομή της Επιτροπής ανέρχεται στο 18,4 % των προβλεπομένων δαπανών. Σε περίπτωση που οι πραγματικές δαπάνες είναι μικρότερες, η συνδρομή της Επιτροπής θα μειωθεί αναλογικά».

8 Το σημείο 2, έκτη περίπτωση, της εν λόγω δηλώσεως ορίζει ότι «η χρηματοοικονομική ενίσχυση δεν μπορεί επ' ουδενί να αποφέρει κέρδη».

9 Κατά το σημείο 3 της εν λόγω δηλώσεως, το προσφεύγον «συναινεί — σύμφωνα προς τον δημοσιονομικό κανονισμό, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, εφαρμοζόμενον επί του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [ΕΕ ειδ. έκδ. 01/002, σ. 77], όπως τροποποιήθηκε τελευταίως [από] τον [κανονισμό ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ 610/90 του Συμβουλίου, της] 13ης Μαρτίου 1990 [ΕΕ L 70, σ. 1] — η χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων να αποτελέσει αντικείμενο μεταγενεστέρου ελέγχου από την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο».

10 Κατά το σημείο 4 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, το προσφεύγον «δεσμεύεται να υποβάλει στην Επιτροπή, εντός προθεσμίας τριών μηνών από το τέλος της επιδοτηθείσας δράσεως, σε τρία αντίτυπα, το αργότερο μέχρι τις 15 Αυγούστου 1994 (σύμφωνα με τη δημοσιονομική ρύθμιση, οι πόροι που παρέχονται για την εν λόγω δράση παρέχονται για συγκεκριμένο διάστημα):

— έκθεση για τη χρησιμοποίηση της προρρηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής

— επικυρωμένη κατάσταση των δαπανών συντεταγμένη από τον δικαιούχο της ενισχύσεως ή οικονομική ενημέρωση συνοδευόμενη από επικυρωμένα έγγραφα, από τα οποία να προκύπτει το ύψος και η φύση των δαπανών, καθώς και τα αντίστοιχα έσοδα (περιλαμβανομένης της συνδρομής της Επιτροπής)

— κατά περίπτωση, την ετήσια έκθεση εταιρίας λογιστικής πραγματογνωμοσύνης».

11 Κατά το σημείο 5 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, ο αποδέκτης της συνδρομής δεσμεύεται επίσης «να διατηρήσει όλα τα αυθεντικά έγγραφα επί πέντε έτη για την περίπτωση μελλοντικού ελέγχου».

12 Τέλος, κατά το σημείο 7 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, ο αποδέκτης της συνδρομής «δηλώνει διατεθειμένος, σε περίπτωση που η χρησιμοποίηση του συνόλου της συνδρομής δεν αποδεικνύεται από την κατάσταση των δαπανών, να αποδώσει στην Επιτροπή, όταν αυτή το ζητήσει, τα καταβληθέντα και μη δικαιολογηθέντα ποσά.»

13 Τον Ιανουάριο 1995 η Επιτροπή κατέβαλε χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 20 000 ECU στο προσφεύγον, βάσει υπολογισμού του προσφεύγοντος της 27ης Οκτωβρίου 1994.

14 Στις 12 Δεκεμβρίου 1996, ο Grahl, αρμόδιος της διευθύνσεως αθλητισμού του προσφεύγοντος, απηύθυνε έγγραφο στην Επιτροπή, με το οποίο επισήμανε ορισμένες παρατυπίες σχετικές με πληρωμές συνδεδεμένες με την ISO 94 και ανέφερε την ύπαρξη πλεονάσματος ύψους περίπου 40 000 γερμανικών μάρκων (DEM).

15 Δεδομένου ότι το προσφεύγον είχε επίσης εξασφαλίσει συνδρομή ύψους 20 000 DEM από την Kreis Neuss (την περιφέρεια του Neuss), το Neuss προέβη σε έλεγχο των δαπανών του προσφεύγοντος λόγω της ISO 94 και συνέταξε έκθεση λογιστικού ελέγχου στις 26 Νοεμβρίου 1997 (στο εξής: έκθεση λογιστικού ελέγχου της Kreis Neuss), βάσει προσωρινής εκθέσεως λογιστικού ελέγχου του γραφείου ελέγχου λογαριασμών της 25ης Ιουλίου 1997. Η έκθεση λογιστικού ελέγχου της Kreis Neuss

κατέληξε στην ύπαρξη λογιστικού πλεονάσματος ύψους τουλάχιστον 19 905,03 DEM. Κατόπιν του εν λόγω λογιστικού ελέγχου, ζητήθηκε από το προσφεύγον, με την από 19 Μαρτίου 1998 απόφαση της Kreis Neuss, να επιστρέψει το σύνολο της συνδρομής της Kreis Neuss (στο εξής: απόφαση περί επιστροφής της Kreis Neuss).

16 Με το χρεωστικό σημείωμα αριθ. 3240010317, της 6ης Απριλίου 1999, η Επιτροπή ζήτησε επίσης την επιστροφή του συνόλου της χρηματοδοτικής συνδρομής που του είχε καταβάλει, για τον λόγο ότι το από 9 Φεβρουαρίου 1999 αίτημά της περί προσκομίσεως του συνόλου των εγγράφων των σχετικών με τις δαπάνες και τα έσοδα από την ISO 94 είχε μείνει αναπάντητο και ότι, εν πάση περιπτώσει, διέθετε στοιχεία σύμφωνα με τα οποία το προσφεύγον είχε αποκομίσει από τη διοργάνωση κέρδη ασύμβατα προς τους όρους της χρηματοδοτικής συνδρομής (στο εξής: απόφαση της 6ης Απριλίου 1999).

17 Με προσφυγή που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Ιουνίου 1999 και πρωτοκολλήθηκε με αριθμό Τ-154/99, το προσφεύγον άσκησε προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 6ης Απριλίου 1999.

18 Με απόφαση της 6ης Αυγούστου 1999 (στο εξής: απόφαση της 6ης Αυγούστου 1999), η Επιτροπή ανακάλεσε την από 6 Απριλίου 1999 απόφασή της.

19 Στις 11 Αυγούστου 1999, ο G. H. Hüsch, δικηγόρος του προσφεύγοντος, απέστειλε στην Επιτροπή την «τελική εκκαθάριση της ISO 94», που πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο 1999. Κατά την εν λόγω εκκαθάριση, το σύνολο των δαπανών ανερχόταν σε 242 070,94 DEM, ενώ το σύνολο των εσόδων ανερχόταν σε 225 567,94 DEM, περιλαμβανομένης της κοινοτικής συνδρομής, και σε 187 973,73 DEM πλην της κοινοτικής συνδρομής.

20 Κατόπιν της αποφάσεως της 6ης Αυγούστου 1999, το Πρωτοδικείο κήρυξε τη δίκη καταργημένη με διάταξη της 20ής Οκτωβρίου 1999.

21 Στις 13 Απριλίου 2000 οι εκπρόσωποι της Επιτροπής προέβησαν σε έλεγχο σχετικά με τη λογιστική οργάνωση της ISO 94, στο γραφείο του δικηγόρου του προσφεύγοντος.

22 Στις 23 Μαΐου 2000 ο G. H. Hüsch διαβίβασε στην Επιτροπή στοιχεία για τη διακρίβωση ορισμένων πράξεων.

23 Στις 15 Ιουνίου 2000 η Επιτροπή συνέταξε την έκθεση περί του λογιστικού ελέγχου της 13ης Απριλίου 2000 (στο εξής: έκθεση λογιστικού ελέγχου). Η έκθεση κοινοποιήθηκε στον G. H. Hüsch, στα γερμανικά, στις 27 Οκτωβρίου 2000.

24 Με την έκθεση λογιστικού ελέγχου, η Επιτροπή κατέληξε στα εξής:

«[λ]αμβάνοντας υπόψη όλες τις διαπιστωθείσες παρατυπίες, η τελική εκκαθάριση εμφανίζεται ως εξής:

διορθωμένο σύνολο των επιλέξιμων δαπανών	149 291 DEM
διορθωμένο σύνολο των εσόδων	181 202 DEM (περιλαμβανομένης της κοινοτικής συνδρομής)
	143 609 DEM (μηπεριλαμβανομένης της κοινοτικής συνδρομής)

Βάσει των επιλέξιμων δαπανών, η ανώτατη κοινοτική συνδρομή περιορίζεται στο 18,4 %, το οποίο αντιστοιχεί σε ανώτατο ποσό ύψους 27 470 DEM. Αντιθέτως, επιβάλλεται η εφαρμογή της συμβατικής ρήτρας που διευκρινίζει ότι η συνδρομή ουδαμώς μπορεί να αποφέρει κέρδη και ο περιορισμός της συνδρομής σε 5 682 DEM για την εξισορρόπηση των δαπανών και εσόδων της τελικής εκκαθάρισης».

25 Στις 3 Απριλίου 2001 η Επιτροπή απηύθυνε στον G. H. Hüsch έγγραφο με το οποίο απαντούσε στα σχόλια του προσφεύγοντος για την έκθεση λογιστικού ελέγχου (στο εξής: έγγραφο της 3ης Απριλίου 2001).

26 Το περιεχόμενο του εγγράφου της 3ης Απριλίου 2001 είναι το εξής:

«[...] Με έγγραφο της 23ης Ιανουαρίου 2001, ο Petinelli σας ενημέρωσε ότι διαβίβασε στην υπηρεσία μου, για τα περαιτέρω, τον εν λόγω φάκελλο και την έρευνα των στοιχείων και παρατηρήσεων που περιέχονται στο από 28 Νοεμβρίου 2000 έγγραφό σας. Επισυνάπτεται περίληψη των ουσιωδών συμπερασμάτων της έρευνας αυτής.

Οφείλω δυστυχώς να διαπιστώσω ότι τα νέα στοιχεία που επικαλείστε ουδόλως μας επιτρέπουν να αποκλίνουμε από τα συμπεράσματα της εκθέσεως λογιστικού ελέγχου που σας απευθύναμε στις 27 Οκτωβρίου 2000.

Είμαι, συνεπώς, υποχρεωμένος να καλέσω τον πελάτη σας, Stadtsportverband Neuss, να επιστρέψει το ποσό των 31 911,11 DEM· θα σας περιέλθει σχετική ειδοποίηση. [...]»

27 Στις 9 Απριλίου 2001, η Επιτροπή συνέταξε νέο χρεωστικό σημείωμα αριθ. 3240302372, για ποσό ύψους 31 911,11 DEM, ήτοι 16 315,89 ευρώ (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση).

28 Η προσβαλλομένη απόφαση έχει ως εξής:

«[...]

215050/94 — "Διεθνής συνάντηση λυκείων 1994"

Επιστροφή 31 [91]1,11 DEM κατόπιν λογιστικού ελέγχου που έλαβε χώρα στις 13 Απριλίου 2000 στο γραφείο του δικηγόρου σας, H. G. Hüsch, και επιβεβαιώθηκε σε έγγραφο προς τον δικηγόρο σας της 3ης Απριλίου 2001, επισυναπτόμενο στο παρόν.

[...]»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

29 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Ιουνίου 2001, το προσφεύγον άσκησε την παρούσα προσφυγή.

30 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητού δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) κήρυξε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, οι διάδικοι κλήθηκαν να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου. Ανταποκρίθηκαν μερικώς στα εν λόγω αιτήματα.

31 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 9ης Ιανουαρίου 2003.

32 Το προσφεύγον ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

33 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων

34 Το προσφεύγον προβάλλει, κατ' ουσίαν, πέντε λόγους ακυρώσεως για να στηρίξει την προσφυγή του. Ο πρώτος αντλείται από την έλλειψη νομικού ερείσματος, ο δεύτερος από την παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, ο τρίτος από πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως, ο τέταρτος στηρίζεται στην παραγραφή και ο πέμπτος αντλείται από την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και του καθήκοντος επιμελείας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον παραιτήθηκε από τον λόγο ακυρώσεως περί σφάλματος στη γνωστοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την έλλειψη νομικού ερείσματος

Επιχειρήματα των διαδίκων

35 Το προσφεύγον αμφισβητεί την ύπαρξη ουσιαστικής υποχρεώσεως επιστροφής. Η απόφαση περί χορηγήσεως της συνδρομής δεν περιλαμβάνει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο σχετικό με την πιθανή επιστροφή της. Επιπλέον, η δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής, υπογεγραμμένη από τον Franssen, τον τότε πρόεδρο του προσφεύγοντος, δεν μπορεί να το δεσμεύσει διότι έπρεπε να είχε συνυπογραφεί, σύμφωνα με το το άρθρο 26 του Bürgerliches Gesetzbuch (γερμανικού αστικού κώδικα), και το καταστατικό του προσφεύγοντος, από τον πρόεδρο ή τον βοηθό του, καθώς και από ένα άλλο μέλος της διοικητικής επιτροπής. Έτσι, μόνη η υπογραφή του πρώην προέδρου δεν είναι ικανή να δημιουργήσει υποχρέωση εις βάρος του προσφεύγοντος. Εντούτοις, σύμφωνα με το προσφεύγον, η εγκυρότητα της αποφάσεως περί χορηγήσεως της συνδρομής δεν πλήττεται, διότι, ως ευνοϊκό διοικητικό μέτρο, ορθώς προοριζόταν για το προσφεύγον.

36 Το προσφεύγον αμφισβητεί επίσης ότι το πλεόνασμα της ISO 94 αποτελεί κέρδος κατά τη νομική έννοια του όρου. Ως κοινωφελές σωματείο, δεν προσπορίζεται κέρδη. Όταν, κατά τη διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων, έχει πλεόνασμα, αυτό επενδύεται στην εργασία του κοινωφελούς σωματείου. Δεδομένου ότι δεν μπορεί να υπάρξει κέρδος, δεν υπάρχει νομικό έρεισμα για την απόφαση επιστροφής. Κατά το προσφεύγον, η Επιτροπή συγχέει, έτσι, τις έννοιες του κέρδους και του πλεονάσματος.

37 Η Επιτροπή επισημαίνει, ως προς την έλλειψη εξουσίας εκπροσωπήσεως του Franssen, ότι, αν αυτός δεν μπορεί μόνος του να δεσμεύσει νομικώς το προσφεύγον, η συνολική παροχή της Επιτροπής στερείται τότε νομικού ερείσματος, δεδομένου ότι το προσφεύγον δεν πληρούσε, κατ' αρχάς, τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της συνδρομής. Έτσι, βάσει των αρχών περί του αδικαιολόγητου πλουτισμού, μπορεί να ζητηθεί η επιστροφή της συνδρομής στο σύνολό της, δεδομένου ότι το προσφεύγον δεν μπορεί να επικαλεστεί την καλή πίστη, διότι ο πρόεδρός του όφειλε να γνωρίζει ότι δεν είχε μόνος του την ικανότητα να το εκπροσωπεί νομικά.

38 Ως προς τις έννοιες του κέρδους και του πλεονάσματος, η Επιτροπή εξήγησε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, εν προκειμένω, ως κέρδος νοούσε το πλεόνασμα που πραγματοποιείται όταν τα έσοδα μιας διοργανώσεως υπερτερούν των πραγματοποιηθεισών δαπανών.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

39 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η απόφαση περί παροχής της συνδρομής αναφέρεται ρητώς στη δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής, η οποία επισυνάπτεται στην εν λόγω απόφαση. Πράγματι, η χορήγηση της συνδρομής εξηρτάτο από την

προϋπόθεση ότι ο αποδέκτης θα συμπλήρωνε, θα υπέγραφε και θα απέστελε το εν λόγω έντυπο στην Επιτροπή. Επομένως, η δήλωση αυτή του αποδέκτη της συνδρομής, η οποία περιείχε τους τρόπους παροχής της συνδρομής, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αποφάσεως περί χορηγήσεως της συνδρομής.

40 Συναφώς, επιβάλλεται να τονισθεί ότι, σύμφωνα με τη δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής, το προσφεύγον δεσμευόταν να χρησιμοποιήσει τους κοινοτικούς πόρους αποκλειστικά και μόνο για την πραγματοποίηση του σχεδίου που περιγράφεται στην αίτηση της 28ης Φεβρουαρίου 1994, ήτοι τη διοργάνωση ISO 94.

41 Εξάλλου, η δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής περιείχε ρήτρα σύμφωνα με την οποία η χρηματοοικονομική ενίσχυση δεν μπορούσε επ' ουδενί να αποφέρει κέρδη.

42 Το προσφεύγον έδωσε επίσης τη συγκατάθεσή του, σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, που έχει εφαρμογή στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ώστε η χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων να αποτελέσει αντικείμενο μεταγενέστερου ελέγχου της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

43 Επιπλέον, το προσφεύγον δεσμεύθηκε να διαβιβάσει στην Επιτροπή έκθεση για τη χρησιμοποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής, καθώς και επικυρωμένη κατάσταση των δαπανών ή οικονομική ενημέρωση συνοδευόμενη από επικυρωμένα έγγραφα, εμφαίνουσα το ύψος και τη φύση των δαπανών, καθώς και τα αντίστοιχα έσοδα.

44 Τέλος, το προσφεύγον δεσμεύθηκε να επιστρέψει στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεώς της, τα ποσά που είχαν καταβληθεί άνευ δικαιολογητικών, σε περίπτωση που η χρησιμοποίηση του συνόλου της συνδρομής δεν αποδεικνυόταν από την κατάσταση των δαπανών.

45 Επομένως, η δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής παρείχε σαφώς στην Επιτροπή το δικαίωμα να ελέγξει τη χρήση της συνδρομής καθώς και να ζητήσει την επιστροφή της, ανάλογα με την περίπτωση. Συναφώς, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι η Επιτροπή δεσμεύεται, βάσει του άρθρου 274 ΕΚ, από την υποχρέωση χρηστής και υγιούς διαχειρίσεως των κοινοτικών πόρων. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το σύστημα της χορηγήσεως των κοινοτικών χρηματοδοτικών συνδρομών, η χρησιμοποίηση των συνδρομών αυτών υπόκειται σε κανόνες που μπορούν να καταλήξουν στη μερική ή ολική επιστροφή της χορηγηθείσας συνδρομής.

46 Συνεπώς, το προσφεύγον δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι ουδεμία υποχρέωση επιστροφής το βαρύνει. Σε περίπτωση παραβάσεως των κανόνων που περιέχει η δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής, η Επιτροπή δικαιούται να του ζητήσει τη μερική ή ολική επιστροφή της χορηγηθείσας συνδρομής. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, ο αποδέκτης χρηματοδοτικής συνδρομής, του οποίου η αίτηση έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, δεν αποκτά εντεύθεν κανένα οριστικό δικαίωμα για τη λήψη ολόκληρης της συνδρομής, εφόσον δεν πληροί τις προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η εν λόγω συνδρομή (αποφάσεις του Πρωτοδικείου, της 14ης Ιουλίου 1997, T-81/95, Interhotel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1265, σκέψη 62, και της 29ης Σεπτεμβρίου 1999, T-126/97, Sonasa κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-2793, σκέψη 59).

47 Δεύτερον, ως προς το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι το γεγονός ότι η δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής δεν υπογράφεται από πρόσωπο που έχει την προς τούτο ικανότητα εμποδίζει την ύπαρξη οποιασδήποτε υποχρεώσεώς που να το βαρύνει, αρκεί η διαπίστωση ότι τούτο δεν ασκεί επιρροή. Πράγματι, η λήψη και η χρησιμοποίηση της συνδρομής από το προσφεύγον επιβεβαιώνουν όλες τις δεσμεύσεις που ανέλαβε ο πρόεδρός τους όσον αφορά τους όρους που διέπουν τη χορήγηση της εν λόγω συνδρομής. Εξάλλου, αν δεν ίσχυε αυτό, θα επιβαλλόταν το συμπέρασμα ότι το προσφεύγον όφειλε να επιστρέψει το σύνολο της επίδικης χρηματοδοτικής συνδρομής.

48 Τρίτον, ως προς το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι το πλεόνασμα της ISO 94 δεν αποτελεί κέρδος κατά τη νομική έννοια του όρου, επιβάλλεται να εξετασθεί το πώς νοείται το κέρδος στην προκειμένη περίπτωση. Στο πλαίσιο κοινοτικής χρηματο-

δοτικής συνδρομής, η συνδρομή πρέπει να περιορίζεται στο ποσό που είναι απαραίτητο για τη λογιστική ισορροπία του σχεδίου. Επομένως, ο όρος κέρδος που εμφανίζεται στη δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής πρέπει εν προκειμένω να νοηθεί ως πλεόνασμα, ήτοι το γεγονός ότι τα έσοδα είναι περισσότερα των δαπανών. Συγκεκριμένα, το προσφεύγον, ως κοινωφελές σωματείο, δεν μπορεί να πραγματοποιεί κέρδη. Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν το εμπόδισε να αποκτήσει πλεόνασμα για την ISO 94, ιδίως χάρη στις διάφορες συνδρομές που έλαβε, ειδικότερα της Επιτροπής. Όπως ήδη διαπίστωσε το Πρωτοδικείο ανωτέρω, το προσφεύγον είχε δεχθεί την υποχρέωση επιστροφής σε περίπτωση που τα έσοδα υπερέβαιναν τις δαπάνες για την ISO 94. Δεν μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση αυτή επικαλούμενο απλώς την αντινομία μεταξύ της φύσεώς του ως κοινοφελούς σωματείου και της πραγματοποιήσεως κερδών.

49 Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

50 Το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση ουδόλως αιτιολογεί το αίτημα περί επιστροφής της συνδρομής. Η αιτιολογία της αποφάσεως έπρεπε να περιλαμβάνεται στην ίδια την προσβαλλομένη απόφαση, δεδομένου ότι η έκθεση λογιστικού ελέγχου που της περιήλθε δεν μπορούσε, συναφώς, να επέχει θέση αιτιολογίας, διότι η εν λόγω έκθεση δεν μπορεί να αποτελεί βλαπτική πράξη ούτε να αντικαθιστά ή να στηρίζει τέτοια πράξη. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον ισχυρίστηκε ότι το έγγραφο της 3ης Απριλίου 2001, που επισυναπτόταν

στην προσβαλλομένη απόφαση, δεν περιείχε καμία αιτιολογία, ενώ η «έκθεση λογιστικού ελέγχου εξηγεί επακριβώς πώς [...] προκύπτει το [...] ποσό» που αποτελούσε το αντικείμενο της αιτήσεως επιστροφής. Το προσφεύγον, εντούτοις, υπέδειξε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι θα δεχόταν να θεωρηθεί η έκθεση λογιστικού ελέγχου ως αιτιολογία αν το Πρωτοδικείο εκτιμούσε ότι η εν λόγω απόφαση αιτιολογείται από την ίδια την έκθεση λογιστικού ελέγχου.

51 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η έκθεση λογιστικού ελέγχου εξηγεί καλύτερα από κάθε πρόσθετη αιτιολογία του χρεωστικού σημειώματος τους λόγους για τους οποίους ζητεί την επιστροφή μέρους της συνδρομής. Επιπλέον, διατείνεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση ρητώς αναφέρει ότι το αίτημα περί επιστροφής στηρίζεται στην ύπαρξη πλεονάσματος των εσόδων σε σχέση με τις δαπάνες.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

52 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως ατομικής αποφάσεως έχει σκοπό να παράσχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει ελάττωμα που θα έδινε λαβή να αμφισβητηθεί το κύρος της και να επιτρέψει στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως. Η έκταση της υποχρεώσεως αυτής εξαρτάται από τη φύση της οικείας πράξεως και του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Απριλίου 1996, T-551/93, T-231/94 έως T-234/94, Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-247, σκέψη 140, της 3ης Φεβρουαρίου 2000, T-46/98 και T-151/98, CCRE κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-167, σκέψη 46, και της 14ης Μαΐου 2002, T-80/00, Associação Comercial de Aveiro κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-2465, σκέψη 35).

53 Βάσει της νομολογίας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η απόφαση περί μειώσεως του ύψους κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής συνεπάγεται, μεταξύ

άλλων, σοβαρές συνέπειες για τον δικαιούχο της εν λόγω συνδρομής, η αιτιολογία της αποφάσεως αυτής πρέπει να αποτυπώνει με σαφήνεια τους λόγους που δικαιολογούν τη μείωση της συνδρομής σε σχέση με το ποσό που είχε αρχικώς εγκριθεί (προαναφερθείσες αποφάσεις CCRE κατά Επιτροπής, σκέψη 48, και Associação Comercial de Aveiro κατά Επιτροπής, σκέψη 36).

54 Το ζήτημα αν η αιτιολογία της αποφάσεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο σε σχέση με τη διατύπωσή της, αλλά και με το πλαίσιό της, καθώς και με το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα (προαναφερθείσα απόφαση Associação Comercial de Aveiro κατά Επιτροπής, σκέψη 37).

55 Επιβάλλεται κατ' αρχάς να ερευνηθεί το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται στον λογιστικό έλεγχο της 13ης Απριλίου 2000 που διενεργήθηκε στο γραφείο του δικηγόρου του προσφεύγοντος. Αναφέρεται επίσης στο από 3 Απριλίου 2001 έγγραφο προς τον δικηγόρο του προσφεύγοντος, το οποίο επισυνάπτεται στην προσβαλλομένη απόφαση.

56 Ως προς την παραπομπή της προσβαλλομένης αποφάσεως στην έκθεση λογιστικού ελέγχου της 13ης Απριλίου 2000, η νομολογία δέχεται ότι μια απόφαση μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκώς αιτιολογημένη όταν αναφέρεται σε έκθεση λογιστικού ελέγχου, η οποία διαβιβάζεται στον προσφεύγοντα (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 142 έως 144). Πάντως, το προσφεύγον δέχεται ότι έλαβε την έκθεση λογιστικού ελέγχου, κατ' αρχάς στα γαλλικά και, κατόπιν, στις 27 Οκτωβρίου 2000, στα γερμανικά. Επιπλέον, με το συνοδευτικό έγγραφο της 27ης Οκτωβρίου 2000, η Επιτροπή ρητώς κάλεσε το προσφεύγον να εκφράσει τη γνώμη του επί της εκθέσεως εντός προθεσμίας ενός μήνα. Η έκθεση λογιστικού ελέγχου περιέχει, όπως δέχθηκε το προσφεύγον κατά την προφορική διαδικασία, επαρκείς πληροφορίες, που του επιτρέπουν να γνωρίζει τους λόγους για τους οποίους του ζητήθηκε η επιστροφή μέρους της χρηματοδοτικής συνδρομής. Το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραπέμπει στον λογιστικό έλεγχο της 13ης Απριλίου 2000 και όχι στην έκθεση λογιστικού ελέγχου, αυτή καθαυτή, δεν ασκεί επιρροή στην επίλυση της διαφοράς, δεδομένου ότι το προσφεύγον ήταν σε θέση να διακριβώσει τον σύνδεσμο μεταξύ του λογιστικού ελέγχου της 13ης Απριλίου 2000 και της εκθέσεως που τον ακολούθησε.

57 Εξάλλου, κατά τη νομολογία, όταν γίνεται παραπομπή σε έγγραφο που επισυνάπτεται σε απόφαση και, επομένως, περιέχεται σε αυτήν, η υποχρέωση αιτιολογήσεως μπορεί να τηρείται από ένα τέτοιο έγγραφο (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Μαρτίου 2000, T-65/96, Kish Glass κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-1885, σκέψη 51). Εν προκειμένω, το έγγραφο της 3ης Απριλίου 2001, που επισυνάφθηκε στην προσβαλλομένη απόφαση, απαντά στις παρατηρήσεις του προσφεύγοντος σχετικά με την έκθεση λογιστικού ελέγχου και υπενθυμίζει επίσης τους λόγους που πρόβαλε η Επιτροπή για να στηρίξει το αίτημα περί επιστροφής της συνδρομής. Επιβάλλεται να παρατεθεί το καταληκτικό τμήμα του εν λόγω εγγράφου, ότι «[ο]ι δηλώσεις του δικηγόρου του αντισυμβαλλομένου δεν στηρίζονται σε κανένα νέο στοιχείο. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να καθορισθεί εκ νέου το ποσό που πρέπει να επιστραφεί σύμφωνα με την έκθεση του λογιστικού ελέγχου». Με το εν λόγω έγγραφο, το προσφεύγον ενημερώθηκε για τους λόγους για τους οποίους, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, δεν υπήρχε λόγος αποκλίσεως από τα συμπεράσματα της εκθέσεως λογιστικού ελέγχου. Επομένως, το εν λόγω έγγραφο περιέχει πρόσθετη αιτιολογία εν σχέσει με την έκθεση λογιστικού ελέγχου.

58 Συνεπώς, δεδομένου ότι η Επιτροπή αναφέρεται, με την προσβαλλομένη απόφαση, στον λογιστικό έλεγχο που έγινε στο γραφείο του δικηγόρου του προσφεύγοντος, καθώς και στο έγγραφο της 3ης Απριλίου 2001, που επισυνάπτεται στην απόφαση αυτή, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι, υπό το πρίσμα της νομολογίας, επαρκής.

59 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως

60 Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως υποδιαιρείται σε δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά την εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από την Επιτροπή και το δεύτερο σκέλος την εσφαλμένη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποίησε η Επιτροπή.

Πρώτο σκέλος: εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

61 Το προσφεύγον βάλλει κατά της μη επιλεξιμότητας ορισμένων πληρωμών ισχυριζόμενο ότι η εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τις εν λόγω δαπάνες είναι εσφαλμένη.

62 Κατ' αρχάς, η έκθεση λογιστικού ελέγχου κακώς αναφέρει ότι το προσφεύγον χορήγησε ποσό ύψους 20 000 DEM στο Kreis Neuss. Συγκεκριμένα, η εν λόγω πράξη δεν σχετίζεται με τη συνδρομή της Επιτροπής. Επιπλέον, η επιστροφή του ποσού στο Kreis Neuss έλαβε χώρα «βάσει κακής εκτιμήσεως της συνολικής πράξεως από το διευθυντικό συμβούλιο του προσφεύγοντος», από την οποία δεν μπορεί η Επιτροπή να αντλήσει όφελος.

63 Το προσφεύγον ισχυρίζεται επίσης ότι η εκτίμηση της Επιτροπής στην έκθεση λογιστικού ελέγχου είναι εσφαλμένη ως προς την πληρωμή ποσού ύψους 15 000 DEM στην πόλη του Neuss, βάσει των λογαριασμών του προσφεύγοντος που αφορούσαν την ISO 94. Πράγματι, το έσοδο αυτό των 15 000 DEM που εμφανίζεται στους λογαριασμούς του προσφεύγοντος αποτελεί επιδότηση από τρίτους, προοριζομένη για τις αθλητικές δραστηριότητες της νεολαίας του Neuss και εσφαλμένως το προσφεύγον την ενέταξε στον λογαριασμό για την ISO 94. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για γενικής φύσεως συνδρομή που χορηγήθηκε στο προσφεύγον άνευ ειδικού λόγου και ανεξαρτήτως της ISO 94. Το προσφεύγον δεν χρησιμοποίησε το εν λόγω ποσό για την ISO 94, αλλά, πρώτον, ως βοηθητικό ρευστό και, εν συνεχεία, υπέρ της πόλεως του Neuss για έτερο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου για νέους. Εντούτοις, αν η εν λόγω πράξη πρέπει να θεωρηθεί ως συνδρομή στον τελικό λογαριασμό για την ISO 94, αποτελεί ίδιο πόρο του προσφεύγοντος και όχι έσοδο που πρέπει να καταχωριστεί λογιστικώς για την ISO 94. Το προσφεύγον επικαλείται συναφώς έγγραφο της πόλεως του Neuss της 4ης Μαΐου 2000 για να στηρίξει το επιχείρημά του.

64 Εν συνεχεία, το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι η ISO 94 δεν αποτελεί εκδήλωση έχουσα αυτοτελή νομική προσωπικότητα, διακρινόμενη από την του προσφεύγοντος. Κατά συνέπεια, η λογιστική εγγραφή της ως ίδιος πόρος του προσφεύγοντος για την πραγματοποίηση της ISO 94 δεν πρέπει να θεωρηθεί ως έσοδο κατά τη νομική έννοια του όρου. Έτσι, το ποσό ύψους 10 000 DEM που το προσφεύγον μετέφερε στον λογαριασμό της ISO 94 αποτελεί απλή προκαταβολή, η οποία πρέπει να του επιστραφεί, και όχι επιχορήγηση από τρίτον. Αν, εντούτοις, πρέπει να θεωρηθεί ως πληρωμή προς την ISO 94, πρέπει να θεωρηθεί ως ίδιος πόρος του προσφεύγοντος. Συναφώς, το προσφεύγον τονίζει ότι η απόφαση περί της χορηγήσεως της συνδρομής δεν υποχρεώνει το προσφεύγον να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους.

65 Επιπλέον, το προσφεύγον βάλλει κατά της εκτιμήσεως της Επιτροπής στην έκθεση λογιστικού ελέγχου ως προς τις πράξεις σχετικά με την ISO 93, ήτοι τα έσοδα ύψους 24 364,96 DEM και τις δαπάνες ύψους 25 593,56 DEM, βάσει της οποίας η Επιτροπή αρνήθηκε να τις λάβει υπόψη για να καθορίσει το ύψος της επιχορηγήσεως για την ISO 94. Κατά το προσφεύγον, οι πράξεις αυτές αποτελούν, αντιθέτως, συστατικό στοιχείο της προετοιμασίας της ISO 94 και εξηγούνται από τη συνδεομένη με την ISO 94 βούληση συγκεντρώσεως γνώσεων για την εκδήλωση, τη διοργάνωσή της και τις επιταγές της.

66 Το προσφεύγον ισχυρίζεται επίσης ότι κακώς η έκθεση λογιστικού ελέγχου αμφισβητεί τη λογιστική απεικόνιση δαπάνης ύψους 1 584,57 DEM που διενεργήθηκε υπέρ του Donalek. Υποστηρίζει ότι το Kreis Neuss την έχει ήδη ελέγξει.

67 Εξάλλου, το προσφεύγον βάλλει κατά του ότι η Επιτροπή θεώρησε δαπάνη ύψους 10 000 DEM ως μη επιλέξιμη. Το προσφεύγον υπογραμμίζει ότι δέχθηκε επιδότηση σε είδος αξίας 10 000 DEM από τη διαφημιστική εταιρία Hülster και Brüster. Το γερμανικό φορολογικό δίκαιο επιτρέπει τέτοιες δωρεές, υπό την προϋπόθεση να μπορεί να αποδειχθεί ότι η παροχή σε είδος πραγματοποιήθηκε και ότι εκδόθηκε αντίστοιχο πιστοποιητικό δωρεάς, πράγμα που το γραφείο αθλητισμού της πόλεως του Neuss έπραξε εν προκειμένω. Η εταιρία Hülster και Brüster όντως παρέσχε παροχές σε είδος, ιδίως υπό τη μορφή εντύπων προϊόντων. Η εν λόγω δωρεά σε είδος εμφανίζεται επίσης στην έκθεση λογιστικού ελέγχου της Kreis Neuss. Το προσφεύγον

εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το ότι δεν εκδόθηκε καμία απόδειξη εν συνεχεία, λόγω της χρεωκοπίας της εταιρίας Hülster και Brüster. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον διευκρίνισε ότι το εν λόγω τιμολόγιο για ποσό ύψους 10 000 DEM, το σύνολο του οποίου καταβλήθηκε, πρέπει να διακριθεί από ένα άλλο τιμολόγιο για ποσό ύψους 6 799 DEM, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο πληρωμής, για ποσό ύψους 1 799 DEM, και δωρεάς για τα υπόλοιπα 5 000 DEM.

68 Επιπλέον, το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι η πόλη του Neuss πραγματοποίησε μεγάλες παροχές σε είδος για να καταστήσει δυνατή την πραγματοποίηση της ISO 94, η οποία έλαβε χώρα κυρίως σε κοινοτικές εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με το από 11 Μαΐου 2000 έγγραφο της πόλεως του Neuss, οι εν λόγω παροχές σε είδος αποτιμούνται σε τουλάχιστον 92 450 DEM. Το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι οι παροχές αυτές σε είδος μπορούσαν να θεωρηθούν ως δαπάνες και να εμφανιστούν λογιστικώς ως δωρεές σε είδος.

69 Εν συνεχεία, το προσφεύγον βάλλει κατά της μη επιλεξιμότητας πλειόνων δαπανών, για τις οποίες η Επιτροπή προέβαλε το γεγονός ότι είχαν πραγματοποιηθεί χωρίς σοβαρά δικαιολογητικά ή άλλες εξηγήσεις, συχνά δε χωρίς να είναι γνωστή η αιτία τους. Σύμφωνα με το προσφεύγον, κακώς η Επιτροπή εκτίμησε ότι δεν προσκόμισε κανένα δικαιολογητικό των δαπανών στοιχείο με το από 23 Μαΐου 2000 έγγραφό του και τις θεώρησε λόγω το γεγονότος αυτού ως μη επιλέξιμες.

70 Κατ' αρχάς, κατά το προσφεύγον, η Επιτροπή έπρεπε να δεχθεί τη δαπάνη που συνίσταται στο κατ' αποκοπή ποσό ύψους 4 000 DEM που καταβλήθηκε στον Franssen. Πράγματι, το εν λόγω ποσό αντιστοιχούσε στα προσωπικά έξοδα του Franssen σχετικά με την προετοιμασία, την εκτέλεση και τη διεξαγωγή της ISO 94, ιδίως τα έξοδα ταξιδίου, τηλεφώνου, αλληλογραφίας, καθώς και σε παροχές που πραγματοποιήθηκαν μετά την ISO 94. Καίτοι τα αντίστοιχα λεπτομερή δικαιολογητικά δεν ήταν διαθέσιμα, η πληρωμή των εν λόγω εξόδων φαινόταν, κατά το προσφεύγον, αναλογική, λαμβανομένης υπόψη της μακράς περιόδου προετοιμασίας, της σημασίας και της διάρκειας της ISO 94. Το προσφεύγον φρονεί ότι είχε το δικαίωμα να παράσχει ένα κατ' αποκοπή ποσό κατώτερο των συνολικών δαπανών.

71 Εν συνεχεία, το προσφεύγον βάλλει κατά του ότι η Επιτροπή δεν δέχθηκε την πληρωμή ποσού ύψους 1 300 DEM σε ομάδα χορευτών υπό τη διεύθυνση της Beyen. Η εν λόγω πληρωμή πραγματοποιήθηκε στις 2 Αυγούστου 1994 από τον λογαριασμό του προσφεύγοντος, δεδομένου ότι ο λογαριασμός της ISO 94 εκ λάθους δεν χρησιμοποιήθηκε για την εν λόγω πράξη. Το υποστατό της πληρωμής δεν αμφισβητείται εντούτοις, διότι η ομάδα των χορευτών εμφανίστηκε κατά την τελετή λήξεως της ISO 94 σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Δεδομένου ότι το προσφεύγον διοργάνωσε την ISO 94, η πληρωμή που πραγματοποιήθηκε από τον προσωπικό του λογαριασμό για την ISO 94 θα έπρεπε, συνεπώς, να θεωρηθεί ως εκπίπτουσα δαπάνη.

72 Το προσφεύγον ισχυρίζεται επίσης ότι κακώς η Επιτροπή απέρριψε δαπάνη ύψους 1 093,81 DEM, συνισταμένη σε πληρωμή υπέρ της Gesellschaft zur Wahrung von Urheberrechten (εταιρίας προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, στο εξής: GEMA). Επισημαίνει ότι η εν λόγω πληρωμή, σχετική με τη μουσική που παίχθηκε κατά την τελετή λήξεως της ISO 94 και εμπίπτουσα στον τομέα της GEMA, πραγματοποιήθηκε από τον τρέχοντα λογαριασμό του και στη συνέχεια πληρώθηκε στον λογαριασμό του από τον λογαριασμό της ISO 94. Εξάλλου, το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι οι δύο ελεγκτές της Επιτροπής, επιφορτισμένοι με τον έλεγχο των λογιστικών στοιχείων, δεν είχαν επαρκή γνώση του γερμανικού νομικού συστήματος και της γερμανικής γλώσσας για να μπορέσουν να κατανοήσουν το γερμανικό δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και τη λειτουργία της GEMA.

73 Επιπλέον, το προσφεύγον βάλλει κατά του ότι η Επιτροπή δεν δέχθηκε να λάβει υπόψη της την απόδοση των δαπανών ύψους 5 117,82 DEM και 4 430 DEM του Grahl. Οι εν λόγω πληρωμές πραγματοποιήθηκαν από τον λογαριασμό της ISO 94 και τα έντυπα του εμβάσματος προσκομίστηκαν στην καθής. Κατά το προσφεύγον, οι πληρωμές αυτές στηρίζονται σε δαπάνες που τιμολόγησε ο Grahl για την ISO 94 και τα οποία προκατέβαλε.

74 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, ως προς τη συνδρομή ύψους 15 000 DEM που καταβλήθηκε στην πόλη του Neuss, ότι, ακόμη κι αν επρόκειτο για γενική συνδρομή που χορηγήθηκε στο προσφεύγον από τρίτον, το ποσό της ορθώς καταβλήθηκε για τους

σκοπούς της ISO 94 και δεν μπορούσε εκ των υστέρων να μεταβιβασθεί σε τρίτον (εν προκειμένω στην πόλη του Neuss) για να αποφευχθεί το πλεόνασμα. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, πρόκειται έτσι για πράξη που σκοπεί να αποκρύψει την ύπαρξη πλεονάσματος. Το αποφασιστικό στοιχείο είναι, συναφώς, ότι το επίδικο ποσό χρησιμοποιήθηκε κατ' αρχάς για την ISO 94. Επιπλέον, το από 4 Μαΐου 2000 έγγραφο της πόλεως του Neuss, με το οποίο βεβαιώνεται η πληρωμή σε ρευστό στον λογαριασμό της τρία περίπου έτη μετά την πραγματοποίηση της ISO 94 και κατά τρόπο προδήλως ανώνυμο, αποδεικνύει ότι χώρησε ατασθαλία, δεδομένου ότι δεν εκδόθηκε καμία σχετική απόδειξη.

75 Ως προς τις δαπάνες σχετικά με την ISO 93, η Επιτροπή αντικρούει το επιχείρημα ότι αυτές αποτελούσαν προετοιμασία για την ISO 94, για τον λόγο ότι ο Franssen έλαβε ειδική αποζημίωση για τα ταξίδια του και τις λοιπές δραστηριότητες ενόψει της ISO 94. Φρονεί, από την άποψη αυτή, ότι τα επιχειρήματα που προβάλλει το προσφεύγον δεν αποδεικνύουν τον παραμικρό σύνδεσμο μεταξύ των εν λόγω δαπανών και της ISO 94.

76 Ως προς την πληρωμή προς τον Donalek, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν αποδεικνύεται και ότι η χρήση της παραμένει ασαφής.

77 Ως προς την επιδότηση από την εταιρία Hülser και Brüster, η Επιτροπή αντιτάσσει ότι, εάν επρόκειτο για εταιρική δωρεά, σε ρευστό ή σε είδος, το προσφεύγον δεν είχει δικαίωμα να δηλώσει την πληρωμή του ιδίου ποσού υπέρ της εταιρίας ως δαπάνη. Όπως αποδεικνύουν οι επίδικες βεβαιώσεις, εν προκειμένω επρόκειτο όντως για δωρεά ύψους 10 000 DEM, για την ακολουθήσασα αποπληρωμή της οποίας ουδεμία πρόβλεψη υπήρχε.

78 Ως προς την εις είδος παροχή της πόλεως του Neuss, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, δεδομένου ότι δεν εκδόθηκε τιμολόγιο για τις εν λόγω παροχές, δεν μπορούσαν να εμφανιστούν λογιστικώς ως δαπάνες.

79 Ως προς την πληρωμή κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως ύψους 4 000 DEM στον Franssen, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι δεν μπορούσε να γίνει δεκτή ως επιλέξιμη δαπάνη, δεδομένου ότι δεν ήταν δυνατό να αποδειχθεί η χρησιμοποίηση των κονδυλίων.

80 Ως προς τις καταβολές υπέρ της ομάδας των χορευτών, καθώς και της GEMA, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν μπορούν να συνδεθούν με την ISO 94 και ότι, επομένως, δεν ήταν δυνατό να ληφθούν υπόψη. Στο προσφεύγον εναπέκειτο, συναφώς, να τις συνδέσει σαφώς με την ISO 94. Ως προς την άγνοια της γερμανικής γλώσσας και του γερμανικού νομικού συστήματος από τους υπαλλήλους που είχαν επιφορτισθεί με τον λογιστικό έλεγχο, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το προσφεύγον δεν απέδειξε κατά πόσον οι υποτιθέμενες δυσκολίες εκφράσεως και κατανοήσεως των εν λόγω υπαλλήλων συνετέλεσαν στη δημιουργία σφαλμάτων, παρεξηγήσεων ή ανακριβειών.

81 Ως προς τις πληρωμές προς τον Grahl, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το προσφεύγον δεν προσκόμισε τα τραπεζικά στοιχεία στα οποία αναφέρεται ούτε παρέσχε την παραμικρή εξήγηση για τη φύση των εν λόγω δαπανών. Εναπέκειτο στο προσφεύγον να αποδείξει ότι οι εν λόγω δαπάνες συνδέονταν με την ISO 94 και να καταδείξει τη φύση τους.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

82 Από τη νομολογία με τις προαναφερθείσες αποφάσεις Interhotel κατά Επιτροπής, σκέψη 46, και CCRE κατά Επιτροπής, σκέψη 68, προκύπτει ότι η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής εξαρτάται από την τήρηση όχι μόνον των προϋποθέσεων που έχει καθορίσει η Επιτροπή με την απόφαση περί χορηγήσεως της συνδρομής, αλλά επίσης από την τήρηση των όρων της αιτήσεως περί χορηγήσεως συνδρομής που αποτέλεσε το αντικείμενο της εν λόγω αποφάσεως. Το ίδιο ισχύει, εν προκειμένω, για τη δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής, δεδομένου ότι η εν λόγω δήλωση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του συνόλου των κανόνων που διέπουν τη χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

83 Επιβάλλεται να τονισθεί ότι το προσφεύγον υποχρεούνταν, βάσει του σημείου 1 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, να χρησιμοποιήσει την κοινοτική συνδρομή μόνο για την πραγματοποίηση της ISO 94 και ότι, με το σημείο 3 της εν λόγω δηλώσεως, το προσφεύγον δέχθηκε ότι η χρήση της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μεταγενέστερου λογιστικού ελέγχου από την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Κατά το σημείο 4 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, εναπέκειτο στο προσφεύγον να διαβιβάσει στην Επιτροπή έκθεση για τη χρησιμοποίηση της χορηγηθείσας συνδρομής, καθώς και επικυρωμένη κατάσταση των δαπανών ή οικονομική ενημέρωση συνοδευόμενη από επικυρωμένα έγγραφα, από τα οποία να προκύπτει το ύψος και η φύση των δαπανών, καθώς και τα αντίστοιχα έσοδα. Δεσμεύθηκε, τέλος, βάσει του σημείου 7 της δηλώσεως, σε περίπτωση που η χρησιμοποίηση του συνόλου της συνδρομής δεν δικαιολογούνταν από τον κατάλογο των δαπανών, να επιστρέψει στην Επιτροπή τα καταβληθέντα και μη δικαιολογηθέντα ποσά. Συνεπώς, εναπέκειτο στο προσφεύγον να αποδείξει την επιλεξιμότητα όλων των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε.

84 Από τη νομολογία με την προαναφερθείσα απόφαση Interhotel κατά Επιτροπής, σκέψη 47, προκύπτει επίσης ότι στον αποδέκτη της χρηματοδοτικής συνδρομής εναπόκειται να αποδείξει το υποστατό των δαπανών και τη σχέση τους με το εγκριθέν πρόγραμμα. Αυτός είναι καλύτερα σε θέση να το πράξει, οφείλει δε να αποδείξει ότι η υπέρ αυτού χρηματοδοτική συνδρομή από πόρους του δημοσίου είναι δικαιολογημένη.

85 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι, όταν η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή δεν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους όρους που ορίζει η εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή αυτή, γεγονός το οποίο μπορεί να την οδηγήσει να εκτιμήσει περίπλοκα πραγματικά περιστατικά και λογιστικά στοιχεία. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας εκτιμήσεως, επομένως, η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο πρέπει να περιορίσει τον έλεγχό του στην εξέταση του αν η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως των σχετικών δεδομένων (προαναφερθείσα απόφαση Associação Comercial de Aveiro κατά Επιτροπής, σκέψη 50).

86 Επομένως, αν το προσφεύγον δεν είναι σε θέση να προσκομίσει δικαιολογητικά ή το παραμικρό στοιχείο προς απόδειξη του ότι οι πληροφορίες και οι διαπιστώσεις

σχετικά με τη δικαιολόγηση των δαπανών στις οποίες στηρίχθηκε η Επιτροπή ήσαν εσφαλμένες, δεν μπορεί να προσάψει στην Επιτροπή ότι διέπραξε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση Interhotel κατά Επιτροπής, σκέψη 47).

87 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η έρευνα όλων των επιδίκων πληρωμών.

88 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα της προσβαλλομένης ατομικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως (βλ., ιδίως, απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 141, σκέψη 7, και απόφαση της 17ης Μαΐου 2001, C-449/98 P, IECC κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-3875, σκέψη 87· απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1996, T-177/94 και T-377/94, Altmann κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-2041, σκέψη 119). Συγκεκριμένα, αν το Πρωτοδικείο έπρεπε να εξετάσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις υπό το πρίσμα πραγματικών περιστατικών που δεν υπήρχαν κατά την ημερομηνία εκδόσεως της πράξεως, θα υποκαθιστούσε το όργανο που εξέδωσε την επίδικη πράξη. Πάντως, δεν απόκειται στο Πρωτοδικείο να υποκαθιστά τα κοινοτικά όργανα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1991, T-19/90, Von Hoessler κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σ. II-615, σκέψη 30). Συνεπώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνον τα στοιχεία των οποίων μπορούσε να έχει λάβει γνώση η Επιτροπή στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

89 Κατ' αρχάς, ως προς την επιχορήγηση ύψους 20 000 DEM από το Kreis Neuss, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην έκθεση λογιστικού ελέγχου, η Επιτροπή σημείωσε ότι το προσφεύγον την είχε επιστρέψει στο σύνολό της. Η Επιτροπή διόρθωσε, επομένως, τους λογαριασμούς του προσφεύγοντος συμμέτρως, μειώνοντας τις δαπάνες και τα έσοδα κατά 20 000 DEM. Η αποτελεσματικότητα της επιστροφής του ποσού προκύπτει σαφώς από «την τελική εκκαθάριση της ISO 94», τρεις πληρωμές ποσών ύψους 13 260,58 DEM, 3 500 DEM και 3 239,42 DEM αντιστοίχως, ήτοι σύνολο 20 000 DEM, τις οποίες πραγματοποίησε το προσφεύγον υπέρ του Kreis Neuss. Από την απόφαση περί επιστροφής του Kreis Neuss προκύπτει επίσης ότι η εν λόγω εξόφληση ζητήθηκε από το προσφεύγον λόγω της ISO 94.

90 Επιβάλλεται, εν συνεχεία, η διαπίστωση ότι, δεδομένου ότι η κοινοτική συνδρομή προσδιορίζεται βάσει των πραγματικών δαπανών, η Επιτροπή μπορούσε δικαίως να μειώσει τις δαπάνες και τα έσοδα κατά 20 000 DEM, δοθέντως ότι η επιδότηση του Kreis Neuss είχε επιστραφεί καθ' ολοκληρίαν. Επομένως, το προσφεύγον δεν μπόρεσε, εκ του γεγονότος αυτού, να αυξήσει τις δαπάνες του ή να αυξήσει τα έσοδά του.

91 Ως προς την πληρωμή ποσού ύψους 15 000 DEM στην πόλη του Neuss, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το εν λόγω ποσό είχε εγγραφεί στην «τελική εκκαθάριση της ISO 94» ως δαπάνη. Πάντως, από την έκθεση λογιστικού ελέγχου προκύπτει ότι η πληρωμή 15 000 DEM στην πόλη του Neuss πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 1997, ότι έγινε τοις μετρητοίς και ότι συνέπεσε με το κλείσιμο του λογαριασμού που το προσφεύγον είχε ανοίξει για την προαναφερθείσα διοργάνωση. Ο δικηγόρος του προσφεύγοντος, με επιστολή της 23ης Μαΐου 2000, δήλωσε ήδη ότι η επίδικη πληρωμή δεν συνδεόταν με την ISO 94.

92 Εξάλλου, το προσφεύγον ουδόλως απέδειξε ότι η δωρεά ύψους 15 000 DEM, ποσό που πράγματι εμφανίζεται ως πιστωτικό του λογαριασμού ISO 94, δεν συνδεόταν με την εν λόγω διοργάνωση καθ' οιονδήποτε τρόπο.

93 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δικαίως μπορούσε να θεωρήσει ότι η πληρωμή 15 000 DEM στην πόλη του Neuss δεν αποτελούσε δικαιολογημένη δαπάνη βάσει της ISO 94 και, συνεπώς, να εξουδετερώσει τη λογιστική εγγραφή του προσφεύγοντος αφαιρώντας συμμέτρως από το επίδικο ποσό τα έσοδα και τις δαπάνες και εγγράφοντας εν συνεχεία εκ νέου το ποσό των 15 000 DEM στα έσοδα.

94 Ως προς το ποσό ύψους 10 000 DEM που το προσφεύγον κατέθεσε στον λογαριασμό ISO 94, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το προσφεύγον δεν προβάλλει καμία αιτίαση κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, από την έκθεση λογιστικού ελέγχου προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν διόρθωσε την τελική εκκαθάριση ως προς το εν λόγω σημείο. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό του προσφεύγοντος είναι αβάσιμο.

95 Ως προς τις σχετικές με την ISO 94 συναλλαγές, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, όπως βεβαίωσαν οι διάδικοι κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το αίτημα για τη χορήγηση συνδρομής αφορούσε την ISO 94. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι σχετικές με την ISO 93 συναλλαγές δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της αποφάσεως περί χορηγήσεως της συνδρομής ούτε στο της αιτήσεως της συνδρομής. Συγκεκριμένα, η αίτηση αυτή είναι κατά πολύ μεταγενέστερη της ISO 93, το δε προσφεύγον ουδόλως απέδειξε ότι το αίτημα που υποβλήθηκε σχετικά με την ISO 94 μπορούσε να περιλαμβάνει επίσης ορισμένες δαπάνες συνδεόμενες με την προηγούμενη διοργάνωση. Επομένως, η Επιτροπή δικαίως απέκλεισε τις εν λόγω δαπάνες από την τελική εκκαθάριση της ISO 94.

96 Ως προς τη δαπάνη ύψους 1 584,57 DEM υπέρ του Donalek, η Επιτροπή επισημαίνει στην έκθεση λογιστικού ελέγχου, χωρίς να αντικρούεται επ' αυτού, ότι η εν λόγω πληρωμή, που έλαβε χώρα τον Ιανουάριο 1995 αφορούσε επίσης την απόδοση των σχετικών με την ISO 93 εξόδων. Συνεπώς, και για τους λόγους που εκτίθενται στη σκέψη 95 ανωτέρω, η Επιτροπή δικαίως απέκλεισε την εν λόγω πράξη από την τελική εκκαθάριση της ISO 94.

97 Ως προς τη δαπάνη ύψους 10 000 DEM υπέρ της διαφημιστικής εταιρίας Hülster και Brüster, η Επιτροπή διαπίστωσε με την έκθεσή της λογιστικού ελέγχου ότι «η εν λόγω πληρωμή πραγματοποιήθηκε βάσει εγγράφου με τίτλο "επιβεβαίωση παραγγελίας", άνευ νομοτύπου τιμολογίου. Η εν λόγω δαπάνη εμφανίζεται στην εκκαθάριση του Οκτωβρίου 1994, αλλά αντισταθμίζεται πλήρως από δύο εισπράξεις ύψους 5 000 DEM έκαστη, που ελήφθησαν από την ίδια εταιρία. Η έκθεση λογιστικού ελέγχου [της Kreis Neuss] βεβαιώνει ότι τα ποσά αυτά ελήφθησαν, η πόλη δε του Neuss εξέδωσε πιστοποιητικά γι' αυτά [...]. Ο πίνακας του Αυγούστου του 1999 εμφανίζει μόνον τη δαπάνη των 10 000 DEM, οι δε αντίστοιχες εισπράξεις δεν αναφέρονται. [...] Ο H. G. Hüsch δηλώνει ότι [τα] πιστοποιητικά [των δωρεών] συντάχθηκαν βάσει προσθέτων δαπανών εκ μέρους της εταιρίας και ότι δεν επρόκειτο, συνεπώς, περί παροχής σε μετρητά. Εντούτοις, δεν προσκομίζει κανένα έγγραφο για να δικαιολογήσει την εν λόγω δήλωση. Δεδομένου ότι η δαπάνη δεν βασίζεται σε νομότυπο τιμολόγιο και ότι υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι το ποσό επιστράφηκε (υπό μορφή δωρεών) [στο προσφεύγον], η δαπάνη ύψους 10 000 DEM πρέπει να θεωρηθεί [ως] μη επιλέξιμη».

98 Συναφώς, το προσφεύγον αναγνωρίζει την ύπαρξη δύο βεβαιώσεων δωρεάς, για 5 000 DEM έκαστη, αλλά ισχυρίζεται, πάντως, ότι η επίδικη δαπάνη των 10 000 DEM πρέπει να θεωρηθεί επιλέξιμη προς κοινοτική συνδρομή. Πάντως, όπως επισήμανε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον καταχώρισε λογιστικώς τα έσοδα ύψους 10 000 DEM για τα οποία είχαν εκδοθεί βεβαιώσεις δωρεών αντισταθμίζοντάς τα με δαπάνες ύψους 10 000 DEM.

99 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όταν μια επιχείρηση κάνει μια δωρεά, είτε σε μετρητά είτε σε είδος, ουδόλως θεωρείται ότι χώρησε εξόφληση. Επομένως, ο διάδικος που αποκτά τη δωρεά αυτή δεν μπορεί να την καταχωρίσει λογιστικώς ως δαπάνη.

100 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται, αφενός, ότι ποσό ύψους 10 000 DEM καταβλήθηκε στην εταιρία Hülster και Brüster και, αφετέρου, όπως δέχεται το ίδιο το προσφεύγον, ότι δέχθηκε παροχή σε είδος αξίας τουλάχιστον 10 000 DEM από την εν λόγω εταιρία. Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δικαίως προέβαλε τα 10 000 DEM των δωρεών για να αντικρούσει το υποστατό της δαπάνης ύψους 10 000 DEM και, ως εκ τούτου, να τη θεωρήσει ως μη επιλέξιμη. Ως προς το τιμολόγιο των 6 799 DEM, το οποίο ανέφερε το προσφεύγον για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αρκεί η διαπίστωση ότι, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε προηγουμένως το τιμολόγιο αυτό και το προσφεύγον δεν το επικαλέστηκε, δεν μπορεί και να αντλήσει όφελος απ' αυτό.

101 Ως προς τις παροχές σε είδος της πόλεως του Neuss, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το ίδιο το προσφεύγον τις χαρακτηρίζει ως «δωρεές σε είδος». Πρόκειται για τη δωρεάν παραχώρηση κοινοτικών εγκαταστάσεων. Αρκεί, επομένως, η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, τέτοιες παροχές σε είδος δεν μπορούν να θεωρηθούν, από λογιστικής απόψεως, ως δαπάνες.

102 Εν συνεχεία, ως προς τη μη επιλεξιμότητα πλειόνων δαπανών, για τις οποίες η Επιτροπή πρόβαλε το γεγονός ότι είχαν πραγματοποιηθεί χωρίς σοβαρά δικαιολο-

γητικά ή άλλες εξηγήσεις, συχνά δε χωρίς να είναι γνωστή η αιτία τους, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απόδειξη της πληρωμής δεν αρκεί για να διαπιστωθεί η νομιμότητα και η επιλεξιμότητα μιας δαπάνης. Η πληρωμή πρέπει να πραγματοποιείται βάσει τιμολογίου ή άλλου δικαιολογητικού από το οποίο να προκύπτει η αιτία της πληρωμής και το οφειλόμενο ποσό, τα δε δικαιολογητικά αυτά πρέπει να προσκομίζονται στην Επιτροπή. Επιβάλλεται να εξετασθούν, εν συνεχεία, όλες αυτές οι δαπάνες.

103 Ως προς την πληρωμή ενός κατ' αποκοπήν ποσού ύψους 4 000 DEM στον Franssen, το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι προσκόμισε τιμολόγιο για 6 750 DEM, το οποίο περιελάμβανε όλες τις δαπάνες και όλες τις πληρωμές που πραγματοποίησε ο Franssen σε διάφορα μέρη, για μικροποσά. Εντούτοις, το διευθυντικό συμβούλιο αποφάσισε να του καταβάλει ένα κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 4 000 DEM ως αποζημίωση για τις δαπάνες του.

104 Επιβάλλεται η εκτίμηση ότι επ' ευκαιρία δεδομένης εκδηλώσεως, οι διοργανωτές της εν λόγω εκδηλώσεως μπορεί να αναγκαστούν να πραγματοποιήσουν διάφορες τρέχουσες δαπάνες. Πάντως, ως προς τις δαπάνες αυτές, ο αποδέκτης χρηματοδοτικής συνδρομής πρέπει να μπορεί να δώσει εξήγηση που να αποδεικνύει τη σχέση τους με το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα. Εν προκειμένω, το προσφεύγον δεν παρέσχε άλλες εξηγήσεις από τις υπομνησθείσες στη σκέψη 103 ανωτέρω σχετικά με τις διάφορες δαπάνες που συνθέτουν το ποσό ύψους 4 000 DEM. Επομένως, η Επιτροπή δεν μπορούσε, λαμβανομένης υπόψη της υποχρεώσεως περί χρηστής και υγιούς διαχειρίσεως των κοινοτικών πόρων, να δεχθεί να λάβει υπόψη ένα κατ' αποκοπήν ποσό, άνευ ενδείξεων που προσιδιάζουν στις επίδικες δαπάνες και άνευ δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δικαίως αρνήθηκε να λάβει υπόψη το κατ' αποκοπή ποσό ύψους 4 000 DEM.

105 Εν συνεχεία, ως προς την πληρωμή ποσού ύψους 1 300 DEM σε ομάδα χορευτών υπό τη διεύθυνση της Beyen, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον επικαλέστηκε έγγραφο της προαναφερθείσας Beyen, για το οποίο η Επιτροπή δήλωσε, χωρίς να αντικρουσθεί από το προσφεύγον, ότι δεν είχε ενημερωθεί προηγουμένως. Επιβάλλεται η διαπίστωση, υπό τις συνθήκες αυτές, ότι το εν λόγω έγγραφο προσκομίστηκε με καθυστέρηση και ότι το προσφεύγον δεν

μπορεί να το επικαλεστεί. Πράγματι, όπως υπενθυμίζεται με τη σκέψη 88 ανωτέρω, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να λάβει υπόψη του έγγραφα τα οποία η Επιτροπή δεν διέθετε κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, επιβάλλεται να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν κατείχε επαρκείς πληροφορίες, αποδεικνύουσες τον πιθανό σύνδεσμο μεταξύ του επίδικου ποσού και της ISO 94 κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ως εκ τούτου, ελλείψει επαρκών δικαιολογητικών, δικαίως απέρριψε τη δαπάνη ύψους 1 300 DEM.

106 Ως προς την πληρωμή ποσού ύψους 1 093,81 DEM στην GEMA, αρκεί η διαπίστωση ότι το προσφεύγον δεν προσκόμισε κανένα σχετικό τιμολόγιο στην Επιτροπή, όπως δέχθηκε το ίδιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Το ότι προσκόμισε απόκομμα κινήσεως λογαριασμού δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκές, δεδομένου ότι το έγγραφο αυτό δεν αναφέρει την εκδήλωση με την οποία συνδέεται η πληρωμή. Ούτε, από την άποψη αυτή, μπορεί να καταλογισθεί στους ελεγκτές της Επιτροπής άγνοια του γερμανικού νομικού συστήματος ή της γερμανικής γλώσσας, δεδομένου ότι το προσφεύγον δεν προσκόμισε επαρκή δικαιολογητικά για να αποδείξει τον δεσμό της επίδικης δαπάνης με την ISO 94. Επομένως, η Επιτροπή δικαίως αρνήθηκε να λάβει υπόψη την πληρωμή στην GEMA.

107 Τέλος, όσον αφορά τις αποδόσεις των εξόδων ύψους 5 117,82 DEM και 4 430 DEM αντιστοίχως υπέρ του Grahl, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το προσφεύγον δεν προσκόμισε δικαιολογητικά αποδεικνύοντα τη σχέση τους με την ISO 94. Επομένως, η Επιτροπή δικαίως απέρριψε τα εν λόγω δαπάνες.

108 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή δικαίως αρνήθηκε να δεχθεί την επιλεξιμότητα των επιδίκων δαπανών.

109 Επομένως, και χωρίς να χρειάζεται το Πρωτοδικείο να εξετάσει μάρτυρες, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δεύτερο σκέλος: εσφαλμένη μέθοδος υπολογισμού

— Επιχειρήματα των διαδίκων

110 Το προσφεύγον βάλλει κατά της μεθόδου υπολογισμού της Επιτροπής. Κατά τη γνώμη του, η Επιτροπή δικαιούται το 18,4 % του πλεονάσματος και όχι το σύνολο του πλεονάσματος.

111 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, βάσει των όρων χορηγήσεως της συνδρομής, δεν πρέπει να υπάρχει κανένα οικονομικό πλεόνασμα και ότι η επιστροφή του συνολικού πλεονάσματος ζητήθηκε για τον λόγο αυτόν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

112 Επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι η Επιτροπή χορήγησε στο προσφεύγον συνδρομή ύψους 20 000 ECU, ήτοι 37 593,52 DEM, πλην των τραπεζικών δαπανών. Συναφώς, βάσει των κανόνων που ρυθμίζουν τη χορήγηση της συνδρομής, οι οποίοι υπενθυμίζονται με τις σκέψεις 6 έως 12 ανωτέρω, η εν λόγω συνδρομή, πρώτον, μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο για την πραγματοποίηση του προγράμματος που περιγράφεται στο αίτημα περί παροχής συνδρομής, δεύτερον, περιορίζεται στο 18,4 % των πραγματικών δαπανών και, τρίτον, δεν μπορεί να αποφέρει κέρδη.

113 Η Επιτροπή, αφού ενημερώθηκε από την έκθεση λογιστικού ελέγχου του Kreis Neuss ότι η εκκαθάριση του Οκτωβρίου του 1994, που ήταν προσωρινή διότι το 37 % των δαπανών αποτελούσαν προβλεφθείσες αλλά όχι πραγματοποιηθείσες δαπάνες, δεν ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα, πραγματοποίησε ελέγχους βάσει της «τελικής εκκαθαρίσεως της ISO 94», που έλαβε χώρα τον Αύγουστο του 1999 και που περιγράφεται στη σκέψη 19 ανωτέρω.

114 Η Επιτροπή, με την έκθεσή της λογιστικού ελέγχου, ισχυρίζεται ότι πλείονες δαπάνες δεν ήταν επιλέξιμες για τη συνδρομή και ότι ορισμένες πληρωμές δεν μπορούσαν να ληφθούν υπόψη κατά τον τελικό υπολογισμό των δαπανών και εσόδων.

115 Η Επιτροπή κατέληξε σε διορθωμένο σύνολο επιλέξιμων δαπανών ύψους 149 291 DEM και σε διορθωμένο σύνολο εσόδων ύψους 181 202 DEM, συμπεριλαμβανομένης της κοινοτικής συνδρομής, και ύψους 143 609 DEM, άνευ της κοινοτικής συνδρομής. Έτσι, από τη διορθωμένη εκκαθάριση προκύπτει θετικό υπόλοιπο ύψους 31 911 DEM (181 292 DEM — 149 291 DEM). Εξάλλου, η κοινοτική συνδρομή που περιλαμβανόταν στα έσοδα ανήλθε, όπως επισημαίνεται στη σκέψη 112 ανωτέρω, σε ποσό ύψους 37 593,52 DEM. Εντούτοις, δεδομένου ότι η δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής προέβλεπε ότι η συνδρομή δεν μπορούσε να αποφέρει κέρδος, η Επιτροπή περιόρισε την εν λόγω συνδρομή σε 5 682 DEM (37 593 DEM — 31 911 DEM). Ως εκ τούτου, ζήτησε την επιστροφή 31 911 DEM, ήτοι το σύνολο του πλεονάσματος.

116 Από τη δήλωση του αποδέκτη της συνδρομής προκύπτει ότι η εν λόγω συνδρομή μπορεί, στην πράξη, να είναι κατώτερη του 18,4 % των πραγματικών δαπανών στην περίπτωση που οδηγεί σε πλεόνασμα και, ιδιαίτερα, στη περίπτωση που το πλεόνασμα αυτό χρησιμοποιείται για σκοπούς άλλους από την πραγματοποίηση της ISO 94. Πάντως, όπως προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του παρόντος λόγου ακυρώσεως και όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 108 ανωτέρω, η Επιτροπή δικαίως αρνήθηκε την επιλεξιμότητα των επιδίκων δαπανών. Επομένως, δεν πληρούται η τρίτη προϋπόθεση που αναφέρεται στη σκέψη 8 ανωτέρω. Εξάλλου, όπως προκύπτει από αυτά τα πραγματικά περιστατικά, το εν λόγω πλεόνασμα χρησιμοποιήθηκε για άλλους σκοπούς. Ως εκ τούτου, δεν πληρούται ούτε η πρώτη προϋπόθεση που αναφέρεται στη σκέψη 6 ανωτέρω.

117 Επιβάλλεται, στη συνέχεια, να επισημανθεί ότι η κοινοτική συνδρομή έχει επικουρικό χαρακτήρα, όπως επισήμανε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Επομένως, η Επιτροπή συμπράττει στη χρηματοδότηση εκδηλώσεων, για να τη συμπληρώσει, μόνον όταν τα λοιπά οικονομικά μέσα δεν επαρκούν.

118 Επιπλέον, όπως ισχυρίστηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στην περίπτωση πολλαπλών συνδρομών, η επιστροφή πρέπει γίνεται αναλογικά, ήτοι κάθε οντότητα που συμμετέσχε στη χρηματοδότηση μπορεί να ζητήσει την επιστροφή της συνδρομής της μέχρις του ποσού το οποίο κατέβαλε. Πάντως, εν προκειμένω, το Kreis Neuss είχε ήδη ανακτήσει τη συνδρομή του καθ' ολοκληρίαν. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι κατ' αρχάς η Επιτροπή έλαβε το γεγονός αυτό υπόψη στους υπολογισμούς της, ορθώς ζήτησε το συνολικό πλεόνασμα.

119 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παραγραφή

Επιχειρήματα των διαδίκων

120 Το προσφεύγον επικαλείται την παραγραφή των αξιώσεων της Επιτροπής. Επισημαίνει ότι, έστω κι αν η αξίωση προς επιστροφή γεννήθηκε το 1994, όταν έλαβε χώρα η ISO 94, η προσβαλλομένη απόφαση εκδόθηκε στις 9 Απριλίου 2001, ήτοι έξι έτη μετά τη γένεση της αξιώσεως. Το προσφεύγον, το οποίο δέχεται ότι το κοινοτικό δίκαιο δεν περιέχει ρητή διάταξη περί παραγραφής στον τομέα της επιστροφής των ενισχύσεων, ισχυρίζεται εντούτοις ότι το Πρωτοδικείο έχει δεχθεί την εφαρμογή διατάξεων που προέβλεπαν προθεσμίες παραγραφής συντομότερες από τις δυνάμενες να ληφθούν υπόψη εν προκειμένω. Το προσφεύγον επικαλείται τα άρθρα 48 επ. του Verwaltungsverfahrensgesetz (γερμανικού νόμου περί διοικητικής διαδικασίας), κατά τα οποία η εξουσία της διοικήσεως να ακυρώσει ευνοϊκή πράξη παραγράφεται ένα έτος αφότου η διοίκηση έλαβε γνώση των περιστάσεων που δικαιολογούν την επιστροφή. Κατά το προσφεύγον, η Επιτροπή έλαβε για πρώτη φορά γνώση των περιστάσεων αυτών κατά την παρέμβαση του αρμοδίου της διευθύνσεως αθλητισμού του προσφεύγοντος, κ. Grahl, στις 12 Δεκεμβρίου 1996. Επιπλέον, η έκθεση λογιστικού ελέγχου του γραφείου ελέγχου των λογαριασμών του Kreis Neuss, επί της οποίας στηρίζεται η Επιτροπή, φέρει ημερομηνία 25 Ιουλίου

1997 και περιήλθε στην Επιτροπή κατά το έτος αυτό. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον επικαλέστηκε, εξάλλου, τη ρήτρα της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, σύμφωνα με την οποία υποχρεούταν να διαφυλάξει τα σχετικά με την ISO 94 έγγραφα μόνον επί πέντε έτη.

121 Η Επιτροπή αντικρούει τον περί παραγραφής ισχυρισμό, δεδομένου ότι ο Verwaltungsverfahrensgesetz δεν έχει εφαρμογή στις νομικές πράξεις που αυτή εκδίδει. Εν πάση περιπτώσει, ισχυρίζεται ότι έπρεπε να κάνει υπολογισμούς για να καθορίσει το, κατά περίπτωση, οφειλόμενο ποσό και ότι το προσφεύγον, παραλείποντας να της προσκομίσει τα απαιτούμενα στοιχεία παρά το αίτημά της, δεν της επέτρεψε για μεγάλο χρονικό διάστημα να διενεργήσει τους εν λόγω υπολογισμούς. Η απόφαση περί επιστροφής του Kreis Neuss δεν εκδόθηκε, πάντως, παρά στις 19 Μαρτίου 1998 και δεν γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή, αλλά περιήλθε σε γνώση της από τρίτον. Υποστηρίζει, τέλος, ότι, κατά το γερμανικό δίκαιο, οι αγωγές περί αδικαιολογήτου πλουτισμού παραγράφονται σε 30 έτη.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

122 Πρώτον, ως προς την εφαρμογή του γερμανικού δικαίου, αρκεί η διαπίστωση ότι το προσφεύγον δεν μπορεί να επικαλεστεί τη γερμανική νομοθεσμία περί παραγραφής έναντι κοινοτικής διοικητικής διαδικασίας, δεδομένου ότι η εν λόγω νομοθεσία δεν έχει εφαρμογή στο πλαίσιο χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγεί η Επιτροπή από κοινοτικούς πόρους και η διαχείριση της οποίας, επομένως, υπόκειται στο κοινοτικό δίκαιο. Επιπλέον, όπως δέχεται το ίδιο το προσφεύγον, το κοινοτικό δίκαιο δεν περιέχει ρητές διατάξεις σχετικές με την παραγραφή για θέματα επιστροφής των επιδοτήσεων.

123 Συγκεκριμένα, πρέπει να υπομνηστεί ότι, για να επιτελέσει τη λειτουργία που συνίσταται στην τήρηση της ασφαλείας δικαίου, τυχόν προθεσμία παραγραφής πρέπει καταρχήν να καθορίζεται εκ των προτέρων από τον κοινοτικό νομοθέτη (βλ., ιδίως, αποφάσεις του Δικαστηρίου συζήτηση της 15ης Ιουλίου 1970 στην υπόθεση 41/69, ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 397, σκέψεις 19 και 20, και της 14ης Ιουλίου 1972 στην υπόθεση 48/69, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 99, σκέψεις 47 και 48, καθώς και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 17ης Οκτωβρίου 1991 στην υπόθεση T-26/89, De Compte κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1991, σ. II-781, σκέψη 68, και της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-126/96 και T-127/96, BFM και EFIM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3437, σκέψη 67). Ο καθορισμός της διάρκειας και των λεπτομερειών εφαρμογής της προθεσμίας παραγραφής υπάγεται στην αρμοδιότητα του κοινοτικού νομοθέτη (προαναφερθείσα απόφαση ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, σκέψη 20). Εξάλλου, δεν είναι δυνατή εν προκειμένω η αναλογική εφαρμογή αλλοδαπών νομοθετικών διατάξεων σε θέματα παραγραφής.

124 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις περιέχουσες προθεσμία παραγραφής που να έχουν εφαρμογή εν προκειμένω. Ειδικότερα, καίτοι το σημείο 5 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, την οποία επικαλείται το προσφεύγον, προβλέπει πράγματι την υποχρέωση του αποδέκτη να διατηρήσει όλα τα αυθεντικά έγγραφα επί πέντε έτη για την περίπτωση μελλοντικού ελέγχου, δεν ορίζει εντούτοις προθεσμίες παραγραφής για τις αγωγές της Επιτροπής τις σχετικές με την αναστολή, τη μείωση ή την κατάργηση της ενισχύσεως.

125 Δεύτερον, καίτοι ο λόγος ακυρώσεως του προσφεύγοντος πρέπει να εννοηθεί ως επίκληση της μη τηρήσεως της αρχής της εύλογης προθεσμίας, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διοικητικής διαδικασίας εκτιμάται σε σχέση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υποθέσεως και, ιδίως, από το γενικό πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται, τα διάφορα διαδικαστικά στάδια που ακολούθησαν, το περίπλοκο της υποθέσεως καθώς και τη σημασία της για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1997, T-213/95 και T-18/96, SCK και FNK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1739, σκέψη 57).

126 Επιβάλλεται επομένως να προσδιορισθεί η προθεσμία που πρέπει να ληφθεί υπόψη για να εκτιμηθεί το βάσιμο αυτού του λόγου ακυρώσεως. Η εν λόγω προθεσμία αρχίζει εν προκειμένω αφότου η Επιτροπή έλαβε γνώση των ανωμαλιών του λογαριασμού ISO 94.

127 Το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι πρόκειται για το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Επιτροπή έλαβε την από 12 Δεκεμβρίου 1999 επιστολή του αρμοδίου της διευθύνσεως αθλητισμού του προσφεύγοντος, Grahl. Πράγματι, από την επιστολή αυτή προκύπτει ότι ο Grahl επισήμανε στην Επιτροπή ορισμένες ανωμαλίες, για παράδειγμα, ότι το προσφεύγον δεν είχε τακτοποιήσει ορισμένες πληρωμές, παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω πληρωμές είχαν παρουσιασθεί στην Επιτροπή ως δαπάνες. Επιπλέον, ο Grahl ανέφερε την ύπαρξη πλεονάσματος ύψους 30 000 DEM.

128 Δεδομένου, πάντως, του ασαφούς χαρακτήρα της εν λόγω επιστολής, εκτιμάται ότι, στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορούσε να έχει λεπτομερέστερη γνώση των παρατυπιών που η επιστολή κατήγγειλε. Ως εκ τούτου, το προσφεύγον δεν μπορεί να προσάψει στην Επιτροπή το ότι δεν αντέδρασε βάσει της επιστολής αυτής.

129 Κατά συνέπεια, αυτό που έχει σημασία είναι το πότε η Επιτροπή έλαβε γνώση της από 26 Νοεμβρίου 1997 εκθέσεως λογιστικού ελέγχου της Kreis Neuss, η οποία κατέληγε στην ύπαρξη λογιστικού πλεονάσματος και αναφερόταν στην από 25 Ιουλίου 1997 έκθεση του γραφείου λογιστικού ελέγχου ή της από 19 Μαρτίου 1998 αποφάσεως της Kreis Neuss περί επιστροφής. Η Επιτροπή, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, επιβεβαιώνει ότι ενημερώθηκε για την απόφαση περί επιστροφής της Kreis Neuss με την από 11 Αυγούστου 1998 επιστολή της τελευταίας, την οποία έλαβε στις 21 Αυγούστου 1998, και ότι έλαβε την έκθεση λογιστικού ελέγχου της Kreis Neuss μαζί με την από 17 Φεβρουαρίου 1999 επιστολή της στις 25 Φεβρουαρίου 1999. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το προσφεύγον βεβαίωσε το Πρωτοδικείο ότι δεν αμφισβητούσε τις προθεσμίες αυτές.

130 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προθεσμία που πρέπει να ληφθεί υπόψη αρχίζει να τρέχει από 21 Αυγούστου 1998, ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με την απόφαση περί επιστροφής της Kreis Neuss, βάσει της οποίας μπόρεσε να διαπιστώσει, για πρώτη φορά με σοβαρότητα, ότι ο λογαριασμός ISO 94 έπασχε από παρατυπίες.

131 Από τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 20ής Οκτωβρίου 1999, αναφορά στην οποία γίνεται με τη σκέψη 20 ανωτέρω, προκύπτει ότι η Επιτροπή ζήτησε κατ' αρχάς στις 9 Φεβρουαρίου 1999 από το προσφεύγον να της προσκομίσει το σύνολο των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τα έσοδα από την ISO 94 και, εν συνεχεία, με απόφαση της 6ης Απριλίου 1999, να διατάξει την επιστροφή του συνόλου της χορηγηθείσας ενισχύσεως για τον λόγο ότι το αίτημα αυτό είχε μείνει αναπάντητο και ότι, εν πάση περιπτώσει, διέθετε πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες το προσφεύγον είχε αντλήσει από την εκδήλωση κέρδη ασύμβατα προς τους όρους της χρηματοδοτικής συνδρομής. Επομένως, εφάνη ότι, έως τις 6 Απριλίου 1999, αν όχι αργότερα, η Επιτροπή δεν διέθετε αποδείξεις σχετικές με τη χρήση των επίδικων ποσών.

132 Στις 6 Αυγούστου 1999 η Επιτροπή ανακάλεσε την πρώτη απόφαση περί επιστροφής της 6ης Απριλίου 1999. Μόλις στις 11 Αυγούστου 1999 ο H. G. Hüsch, δικηγόρος του προσφεύγοντος, απέστειλε στην Επιτροπή την «τελική εκκαθάριση της ISO 94» του Αυγούστου 1999. Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής διενήργησαν λογιστικό έλεγχο στο γραφείο του δικηγόρου του προσφεύγοντος στις 13 Απριλίου 2000. Στις 23 Μαΐου 2000, ο H. G. Hüsch διαβίβασε στην Επιτροπή ορισμένες πληροφορίες προκειμένου να τη διαφωτίσει για ορισμένες συναλλαγές. Στις 15 Ιουνίου 2000 η Επιτροπή συνέταξε την έκθεση λογιστικού ελέγχου και στις 9 Απριλίου 2001 συνέταξε νέο χρεωστικό σημείωμα, ήτοι την προσβαλλομένη απόφαση.

133 Σύμφωνα με τα πραγματικά αυτά περιστατικά, είναι προφανές ότι η Επιτροπή δεν αδράνησε αφότου έλαβε γνώση των παρατυπιών στις 21 Αυγούστου 1998. Η πρώτη απόφαση περί επιστροφής εκδόθηκε επτάμισι μήνες μετά την ημερομηνία αυτή. Εν συνεχεία, η απόφαση αυτή ανακλήθηκε και η προσβαλλομένη απόφαση εκδόθηκε στις 9 Απριλίου 2001, ήτοι 20 μήνες μετά την ανάκληση της πρώτης αποφάσεως. Επιβάλλεται, επομένως, η διαπίστωση ότι τα διαστήματα αυτά δεν υπερβαίνουν την εύλογη προθεσμία.

134 Συνεπώς, υπό τις περιστάσεις αυτές, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και του καθήκοντος επιμελείας

Επιχειρήματα των διαδίκων

135 Με το υπόμνημα απαντήσεως, το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αυτεπάγγελτης έρευνας. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η Επιτροπή υποχρεούταν, κατά το κοινοτικό διοικητικό δίκαιο, να προβεί σε συγκεκριμένη έρευνα της παρούσας υποθέσεως και δεν μπορούσε να περιοριστεί σε αφηρημένες διαπιστώσεις ή εκτιμήσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1978, 27/76, United Brands κατά Επιτροπής, Συλλογή 1978, σ. 75). Η Επιτροπή παρέλειψε να εκτιμήσει τις αποδείξεις που της υποβλήθηκαν ούτε έκανε χρήση των προσφερθεισών σ' αυτήν αποδείξεων. Ειδικότερα, θα μπορούσε να είχε εξετάσει μάρτυρες για τις διάφορες λογιστικές πράξεις. Επομένως, δεδομένου ότι δεν έγινε χρήση των αποδείξεων, παραβιάσθηκε η αρχή της αυτεπάγγελτης έρευνας.

136 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το προσφεύγον παρέβη την υποχρέωση του σημείου 7 της δηλώσεως του αποδέκτη της συνδρομής, σύμφωνα με την οποία το προσφεύγον οφείλει να προσκομίσει αποδείξεις για την κατάλληλη χρήση της ενισχύσεως και, ελλείψει αυτών, να την επιστρέψει. Η Επιτροπή φρονεί ότι με την έκθεση λογιστικού ελέγχου εξήγησε σαφώς τον λόγο για τον οποίο θεωρούσε ότι δεν προσκομίστηκε η βεβαίωση αυτή ή γιατί έκρινε μη λυσιτελή τα δικαιολογητικά που της προσκόμισε το προσφεύγον. Το προσφεύγον, εξάλλου, εξακολουθεί να μη λαμβάνει συγκεκριμένη θέση επί των εναντιώσεων της Επιτροπής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

137 Δεδομένου ότι το προσφεύγον προέβαλε τον λόγο αυτό με το υπόμνημά του απαντήσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι εδώ πρόκειται για νέο, κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ισχυρισμό, η προβολή του οποίου κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας απαγορεύεται. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτος.

138 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

139 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι το προσφεύγον ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, σύμφωνα με τα αιτήματα της καθής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα),

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

Tiili Mengozzi Βηλαράς

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Σεπτεμβρίου 2003.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Η Πρόεδρος

V. Tiili